I

Cassel. Brunswik. Magdeburg

Maj / Czerwiec 1887

B

1) Ewangelia z Riddagshausen w Muzeum.

3 Marye u Grobu | rzeźba
Chrystus z św. Piotrem i Pawłem | w kości
3 Krolowie | słon. XI w.

2) Krucyfiks Imervarda w katedrze.

3) Lew brązowy z 1166 r.

4) Grób Henryka Lwa. XIII w. koniec. Inne rzeźby i groby w katedrze.

5) Martinikirche. W tympanonie: śmierć Maryi – nad oknem Chrystus, 2 aniołów, St. i N. Testament – obok panny mądre i głupie. Nad płd. bramą lepsze figury

6) Katharinenkirche. Ołtarz 1188

7) Studnia 1407 Altstadtmarkt

8) Scena z życia św. Jana Chrzciciela. A. Dürer? Georg Schweiger!

9) Statuy na ratuszu. 2-ga poł. XV w. Bez życia

H.

---

1) ~~[illegible] [illegible] w~~ 2 płaskorzeźby W. Stwosza w zbiorze Culemann'a.

2) Ołtarz w Herrenhausen z dr. połowy XV w.

3) Ołtarze z drzewa.

Brunświk. 1) Katedra romańska, wykończona gotycko. 1173 – 1227 budowana. Malowana wewnątrz. Od północy leżał zamek Henryka Lwa, Dankwarderode. Sanct-Blasius-Kirche = Dom.

2) St. Aegidien. Po pożarze 1278 odbudowany.
3) St. Catharinen
4) St. Andreas, około 1400.
5) Ratusz 1393.
6) Sukiennice [illegible]. 1590

Hannover 1) Marktkirche. Gotyk.
2) Ratusz. Gotyk.

Wilhelmshöhe. Kaskady. Giovanni Francesco Guerneri. 1701 – 1714. Zredukowane rozmiary dzisiejsze: 300 m. i 12.5 m.

№ 406 i 407 (Cab. 10). okazują Teniersa jako ciekawego, starannego malarza tłumów. Wjazd arcyks. Izabelli do Vilvorde z ładnym efektem księżyca i światła pochodni. Miesiąc przegląda za rąbkiem czarnej chmury. Oświetlony uroczyście rynek.

KASSEL.

(№ 409) Dawid Teniers: Ecce homo (1646).
Na dole bezmyślny tłum Teniersa, brutalny, holenderski, doskonały. Na górze Piłat, jak św. Antoni na Pokusie, Chrystus bezbarwny, zmordowany (Leidensmensch) z wyrazem jakby lekko ironicznym. W głębi na pr. włoska willa. (str. 6)

(№ 372). Rembrandt „Zamek na górze".
Krajobraz. ± 1650. (XVII)
Magiczne, złote, niespokojne jak krajobrazy we śnie. Z przodu rzeka z mostem, młyn holend., łabędzie. W głębi ruina profiluje się na czystym eterze, na pr. ciemność leży na wzgórzu. Parę chmur w górze n. pr. zaznaczonych a groźnych jak w akwaforcie „Paysage aux 3 arbres". Ten sam efekt i procedé. (Katalog str. 6)
Wszystko szeroko malowane, mądrze obliczone na efekt.

(280) N. Poussin
Satyr kozionogi miedziany, uwieńczony zielenią, przyklękł aby wziąć młodę, ładną, białą nimfę „na barana". Lewą r. trzyma się ona jego karku, pr. wyciąga, wskazując drogę. Geniuszek z pioszczałkami idzie przodem; drugi, skrzydlaty, pomaga nimfie przy wsiadaniu. Za nimi tuż faun nagi niesie kosz z winogradem i kubkami. Tło po l. str. las gęsty na którym rysuje się śliczny profil nimfy; po pr. str. niebo bardzo błękitne, ciepłe ze złotemi i srebrnemi chmurami.

(592). Caspar Netscher. 1668.
Scena karnawałowa
W jednostajnem półświetle wykończone tylko głowy, zwłaszcza tonący trochę w cieniu błazen. Czerwona jego szata, błękitny i viell-or atłas sukien damskich, srebrne naszywki Pantalona, trójnóg brązowy, ważki – świecą światłem prawdy, mocno, żywo (Sk. 11).

(183). Rubens. Portret wschodni (V)
En face. Cała figura. Lewą r. bierze się pod bok, pr. opiera na lasce. Turban z białej chustki w pasy. Dno turbana czerwone. Pełna, rumiana twarz. Na długiej sajanie z fioletowego wykwintnego atłasu czy adamaszku futro czarne jedwabne lisami podszyte. Na w. brzuchu biały pas. Czerwone spodnie po kostki, żółte obuwie. Dywan perski różnobarwny. (Sk. 9)

(300) Van Dyck. Portret męski. (IV)
E. f. Cała f. Mężczyzna z wąsami i bródką około 50 lat wieku. W jedwabnym czarnym płaszczu, powyżej kostki. Na piersiach widna cz. kamizelka. Czarne trzewiki i pończochy. Pr. ręką przytrzymuje płaszcz. L. zdaje się wskazywać. Piękne ręce.
Głowa szlachetna, włos długi, gładki. Oczy giną nieco w powiekach.
Tło ściana żółta i ciemnozielona kotara.

(301) Van Dyck. Portret kobiecy. (III)
E. f. nieco na l. Cała f. Włosy w siwiejących lokach spadają na twarz stosunkowo młodą, łagodną, rozumną. Coś z pani Szeptyckiej.
Duże perły w kolczykach. Podwójny sznur na szyi. Długi kołnierz koronkowy spada na ramiona i na piersi, nieco widne, jakby za muślinem. Prawa r. z rękawiczką oparta na fotelu; l. wstrzymuje suknię o staniku długim (corsage à la reine), czarną materyalną, bez połysku prawie, gładkoczarną. Cała postać odcina się na materyi szkarłatnej, bogatej, świetnej, która spada na l. stronie

obrazu, obok okna, gdzie niebo widać za gałęziami fig, na fotel aksamitny czerwony. (str. 11)

(188) Rubens. Triumf Marsa (VI)

Na l. bogini zwycięstwa, Flamandka o jasnoblond włosach, silnie zbudowana, pełna, ~~[illegible]~~ biała z sinymi reflexami na ciele. Ma skrzydła jastrzębie i szatę w mleczno fioletowym tonie zarzuconą na kolana i nogi. Prawą ręką wieńczy Marsa, w lewej – w głębi – trzyma palmę.

Mars w zbroi prócz ud i kolan. Zbroja stalowa, błękitna; płaszcz czerwony; fantastyczne sandały na nogach. Brodaty, zw. 3/4 n. pr. trzyma w pr. r. sztylet, lewą oparł na tarczy. Genius po pr. str. zagląda mu przez ramię. Pod stopami Marsa w całej długości widny siny trup. Jeniec w siwej brodzie trzymany w ciepłym kolorycie leży z głową na kolanach Marsa. Głowa Niezgody

16. Św. Rodzina z drwalem. 366. S. 30

17. Zamek na górze 372. S. 6.
18. Krajobraz zimowy. 368. S. 31.

19. Błogosławieństwo Jakóba 367. S. 31.

Kopie:
20. Oślepienie Samsona 369. S. 11.
21. Chorąży 371. S. 12.

widna na ziemi. Tropeja. (str. 12)

31. V. 87.

—

Rembrandty

1. Portret własny za młodu. 361. S. 30.
2. " " w hełmie 357. S. 7.
3. " " na starość 360. S. 31.
4 " siostry ? 347. S. 31.
5. " Saskii 356 S. 29
6 " poety J. Kruła. 351. S. 8
7 " męski en pied 364. S. 9.
8 " architekty. 350. S. 10.
9 " zbrojnego. 370. S. 14
10 " pisarza z piórem 358. S. 29.
11. " M. Bruyningh. 359. S. 29
12 " starca. 362. S. 31.
13 " " 355. S. 31.
14 " łysego 365 S. 31.
15 " starca z Tańcuchem 348. S. 36

Halsy

1. Portret mł. kobiety 225. S. 6
2. " mężczyzny 224. S. 6.
3. Chłopcy śpiewający. 223. S. 9
4. Portret ~~[illegible]~~ męski 228 S. 29
5. Portret ~~[illegible]~~ męski 227 S. 29.
6. Pijak. 222. S. 38.
7. Mężczyzna w w. kapeluszu. ~~[illegible]~~. 226. S. 39.

9. Terborch.

1. Lutnistka. 384. S. 33.
2. Koncert 385. S. 38

Rubensy

1. Bakchus, Ceres, Venus. 179. S. 5
2. Madonna i święci. 187. S. 6.
3. Diana i nimfy. 186. S. 7.
(4). Marta i Magdalena. 178. S. 8.
5. Portret wschodni 183. S. 9
6. Tryump Marsa. 188. S. 12.
7. Jowisz i Callisto. 177. S. 13.
8. Meleager. 180. S. 14.
9. Kobieta z różą 189. S. 28
10. Portret męski. 182. S. 28
11. Dziewczyna z lustrem. 184. S. 34.
12. Ucieczka do Egiptu. 176. S. 35
(13). Sylen pijany i Murzyn 181. S. 35
14. Pijany Herkules. 178. S. 36.

Potter

(1.) 527. S. 9.

2. 525. S. 32.

3. 526. S. 38

C. Netscher

1. Karnawał 592. S. 11.

(2.) Wiolonczellistka 591. S12.

3. Mł. Kobieta 587. S. 29

4. St. Kobieta 586 S. 29.

5. ~~[illegible]~~ List 589. S. 37

6. Portret własny. 590. S. 39.

G. Metsu.

1. U handlarki zwierzyny. 446. S. 32.

2. Lutnistka i mężczyzna 448. S. 36.

3. Jałmużna 447. S. 37

Van Dyck

1. Para. 295. S. 7.
2. van Leers z żoną i synem. 293. S. 7.
3. Starsza kobieta. 301. S. 11.
4. Starszy mężczyzna 300. S. 11.
5. Portret włoski 294. S. 14.
6. Snyders z żoną 290. S. 28.
7. Młoda kobieta. 292. S. 29.
8. Portret prawnika 291. S. 34.
9 Bracia de Waël 297 S. 35
10 Malarz J. Wildens 302 S. 35

—

Jordaens

1. Satyr. Sł. 7 266
2. Tryumf Bakchusa 269. S. 8
3. Król migdałowy 272. S. 9.
4. Wychowanie Bakchusa 271. S. 10
5. Amator zupy. 270. S. 10
6. Satyr. 267. S. 12.
7. Wesele. 268. S. 29
8. Prezentacya konia. 273. S. 34
9. Jowisz i amaltea. 455. S. 34.

REMBRANDT

I (361). Rembrandt? Portret własny?
Główka 3/4 n. p. Szyja i biust w profilu na pr. Szerokie wargi, oczy brzydkie jakby chore. Włosy kędzierzawe, z złotymi odbłyski. Efekt światła na dole policzka i szyi. Oczy w cieniu, usta i nos w półcieniu. Tło szare. Szeroko tłusto malowane. Włosy szpachlą

II (357) Rembrandt. Portret własny w hełmie ośmiokątne. Głowa en f. Hełm świecący. Na chorej bladej twarzy tajemnicze światło Rembrandta, złotawe – wszystko gładką, zlewającą się robotą. Płaszcz brązowo-rudy pod którym trzeba się rąk domyślać traktowany szeroko. U dołu jakby poręcz balustrady.

une apparition lumineuse et
froide

III (360) Portret własny.
Blisko 50 lat. Po piersie 3/4 na pr.
czapka ciemna, czarno-brunatna,
jaśniejsza nieco szata ze złotym
łańcuchem. Podobne tło. Wszystko
w oliwkowem świetle. – Trochę
blasku na policzku l. i na nosie.
Nie malowane, ale naznaczone ge-
nialnie. Pełno drobnych rumianych
dotknięć na twarzy. Zresztą wszystko
z daleka dopiero nabiera wagi. Arcy-
dzieło. Ciepły ton brązowy oblewa całość

IV (347) Portret siostry?
Popiersie mł. dziewczyny, oświetlone
zielonawo silnie z przodu. 3/4 na pr.
Włosy w lokach z obu stron twarzy; ~~[illegible]~~
szatynka jasna. Zielona szata wcięta,
koszulka biała. Na l. ramieniu zarzu-
cone futro; w l. ręku (rękawiczka) goź-
dzik czerwony.
Czerw. i ziel. reflexa. Pâte fondue.
Trochę cieniów na poł. twarzy.
Perły we włosach i na szyi, kordonki na
pr. ramieniu wystają z gładkiego obram

V (356) Portret żony Saskii
Pół figury. Profil na l. Obie ręce na piersiach. Bogaty strój. Silne, jasne światło na twarzy
Kapelusz ze złotogłowiu z białem strusim piórem, podbity aksamitem karmazynowem. Świetna duża, czerwona plama. Jak ożywiona blaskiem twarz wydaje się biała i rumiana z rudymi włosami. Życie, młodość. Bogata koszulka z haftem i perłami. Stanik czerwony mniej świetny spinany złotem. Z pr. ramienia przelewa się futro zielonawo-szare bardziej matt od rękawa l. tegoż koloru. Bransolety z perłami. W l. ręku gwoździk, którego barwa nieco żywsza od stanika.
Tło koło głowy zimne – głowa odbija świetnie. Niżej ciepły ton zielonawy.

VI (351) Portret poety Jo Krul'a.
Po kolana, en f. Portret cały w złotawem świetle. Twarz jasna, starannie wykończona. Rzadkie blond wąsy i bródka. Czarna szata znaczona wprawnie. Duży czarny kapelusz - biała wielka kryza spadająca - pr. ręka naga z białym mankietem, l. w rękawiczce.

VII (364) Portret nieznajomego
En pied, en f. Czarny strój, tło-architektura żółto zielonawa. Pr. ręką oparty o kolumnę. Długie włosy blond. Nic pociągającego w wyborze modela ani w technice trochę niedbałej. Rembrandt z jednostajnym, złotawym kolorytem, bez światłocienia i tajemniczych efektów - to nie Rembrandt - Czy to w ogóle nie jest sfałszowany podpis?

VIII (350) Portret uczonego?
Poniżej kolan. E. face. Siedzi starzec o inteligentnej zamyślonej twarzy, pr. łokciem oparty o stół z papierami, ~~ołó~~ pióro w pr. ręku którą pod brodą trzyma. L. ręka na l. kolanie – winkiel w palcach. Chwila zamyślenia, przerwy w pracy.
Szata ceglasta, bramowana futrem.
Światło pada z l. strony i oświeca dłonie, pół twarzy uczonego. Tło na l. czarne, na pr. szare. Malowane szeroko i dużymi efektami.

IX (370) Portret w zbroi
Prawie do kolan. Mężczyzna o czarnych obfitych włosach i brodzie oparty o drzewce, które trzyma pr. ręką a dotyka lewą. Drzewce na l. ramieniu. Cała postać przechyla się stąd na pr., głowa zwraca się na l., skąd światło na nią i na zbroję pada. Malowane światło, dużemi plamami, dość gładko.
Dziwny kontrast spracowanej, uduchowionej twarzy ze zbroją. Głęboki, głuchy smutek.
Mężczyzna ten ~~spracowan~~ zmordowany, pracujący wewnątrz myślą i zamyślony dzisiaj, w pozie dumania i badania, ten filozof ubrany w zbroję – to jakby symbol umysłowej pracy, która także walczy.

X (358) Portret pisarza
Siedzi, widny do kolan, w prof. na pr. Twarz młoda en f. Silne, wesołe światło z l. strony na głowę i ręce, temperujące pióro. Jasna wesoła plama białej kryzy. Strój czarny, świecący. Tło jasne. Światło stosunkowo jednostajne, miłe; technika gładka, soczysta.

XI (359) Portret M. Bruyningh.
Mężczyzna o uśmiechn. wyrazie i długich jasnych kędziorach siedzi en f. na fotelu i pr. ręką opartą na poręczy przechyla się silnie na lewo. Głowa wydobyta z oliwkowego półcienia wykończeniem i żywem światłem. Na twarzy jakby ożywienie rozmowy lub przynajmniej zamyślenia, w którem się półgłośno do siebie gada. Strój czarny niezbyt świetny, pr. ręka traktowane pobieżnie, zatopione w rembrandt. mroku. W głowie szerokie efekta, duże plamy.

XII (362) Portrecik łysego starca.
Główka 3/4 na l., prawie profil, spuszczona nieco na dół i oświecona z dołu silnem, pomarańczowem światłem. Głowa łysa jak apostoła, o sokratycznej otyłości. Rzadki siwy wąs i kosmyki brody jak u satyra spadają z podbródka. Wykończona starannie, gładko. Płaszcz brązowy pobieżnie

XIII. (355) Portret gniewnego starca.
Popiersie, prawie en f. (3/4 na l.)
Starzec czerwony, pomarszczony, o sinych ~~[illegible]~~ tonach na twarzy i nosie, obfitej rozdzielonej brodzie, krzaczastych brwiach i kręcących się białych włosach. Wyraz gniewny. Płaszcz ciemnobrązowy spięty na piersiach łańcuchem. Malowane grubym pędzlem, włosy niektóre trzonkiem. Zmarszczki w silnych karmazynowych tonach.
Ś. z l. strony

XIV. (365). Portret łysego.
Popiersie. Głowa spuszczona na piersi świeci dużą łysiną. 3/4 na l. Drobne łzawiące, czarne oczki. Rudawy wąs i broda. Płowobrunatny płaszcz. Silne niezimne światło z przodu i z lewej str. odbija się o łysinę. Coś z Judasza. Tło szare. Trochę blasku na l. ramieniu. Malowane drobniej, sinawo pod oczyma, starannie, mniej śmiało.

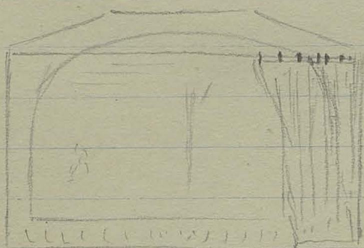
XV. (348) Portret starca z łańcuchem.
Ośmiokątne. Starzec 3/4 na l. w czarnym aksam. berecie i takiejże sukni. Podwójny złoty łańcuch na piersi ze złotym krzyżem. Mętne tło. Cień lekki pada na oczy i l. policzek. Malowane dość śmiało i szeroko. Jasne, chłodne światło.

XIV B. (363) Głowa Żyda.

Główka en f. Młody Żyd, w lisiej czapce na bakier. Pełne charakteru. Ś. z 1. str. Pâte fondue. Ubranie szeroko znaczone i cienie pędzlowane śmielej.

XVI (366) Św. Rodzina z drwalem.

[redacted]

Złota rama malowana świeci jak ramy o zmroku. Drążek stalowy na nim zasłona czerwona karmazynowa zsunięta na prawo, tworzy ciemne zagłębienia fałdów.

A teraz sam obraz w pomroku zielonawym. Na lewo niby dom niby stajenka; na pr. rzecz dzieje się pod gołem niebem, w ciemny wieczór

w domu widać firanki zielone po-
landerskiego łóżka, na pierwszym planie
w kącie kołyska z białą świecącą
pieluszką. W głębi duże okno o
wielu szybkach. Madonna siedzi
na fotelu w prof. na pr. i ściska
tulącego się do niej Jezusa w czerwo-
nej sukience. Biały czepek i koł-
nierz biały Madonny. Światło
słabe pada od ognia rozpalonego
na ziemi, przy którym stoi rynka
i kot się kurczy. Chleb się piecze.
Na dworze na tle niewyraźnem drzew
rąbie św. Józef drzewo. Blado dym
i świeci pochodnia.

XVII (372) Zamek na górze

Zob. na wstępie zeszytu

XVIII. (368) Krajobraz zimowy.
Śnieg i lód – na przedzie tworzą białą plamę. Kilkoro ludzi z łyżwami; siedzą na pniach (?), kobieta z psem idzie środkiem. – Dalej naznaczone brązowo chałupy i stogi, drzewa rzucone pędzlem zmaczanym w szarej farbie. Niebo zimne, błękitno zielone z jaskrawemi ~~[illegible]~~ chmurkami srebrnemi. – Jak akwaforta znaczone. Pełne efektu. Kontrast nieba ciemnego i śniegu.

XIX. (367) Błogosławieństwo Jakóba.

Na l. Jakób leżący na łóżku, w prof. na l. błogosławi pr. ręką, którą mu podtrzymuje Józef, dwóch wnuków. W środku e. t. widny po pas Józef w turbanie białym, który cień lekki rzuca mu na twarz i oczy. Na pr. Asnath, 3/4 na l. ze spuszczoną głową i rękami opadającemi na łono. Wszystko ujęte z obu stron w ciemne kotary, które i tło stanowią, i tam w świetle stają.

Jakób siwy w białej szacie i złotawem futrze. Kołdra matowo czerwona. Śliczny uśmiechnięty, łagodny Józef. Starszy wnuk blondyn przyjmuje błogosławieństwo z przejęciem. Młodszy brunecik dziecinny. Zadumana matka w oliwkowej sukni, duże oczy pełne wyrazu. Dużo światła i białych tonów koło Jakóba i Józefa. Malowane b. szeroko. Trzymane w cudnym złotym tonie. Świetnie biała poduszka.

Wyjawny №: 380 i 381 (str. 5. i 6.), które mają pochodzić z epoki zależności od Brouwer'a, wydają mi się Teniers'y (np. 404, s. 34 – 214, s. 35 – 216, s. 35 – 405, s. 35 – 408, s. 35. – 406, 407 s. 35 –) pędzlowane drobniej, brudniej, niespokojniej od zlanego jednostajnem, brązowem, gładkiem światłem Brouwera. Typy zresztą podobne. Bestyalne ale nie tak karykaturalne jak podsadkowate kobiety Van Ostade'a. –

A. Van Ostade bladny, biełny w kolorycie, malujący gładko, soczysto. Tylko S. H. str. 30. przypomina raczej Brouwer'a. – Zresztą A. v. O. maluje chętnie sceny na powietrzu

C. Netscher.

O technice trudno mówić. Czerwona suknia atłasowa i biała atł. spódnica, złota rama i dywan (na V), stroje ważki (na I) nie pozwalają rozróżnić procederu. Pierwsze plany w świetle, drugie w żółtawym cieniu. Na III ciało na twarzy i piersi z fiolet. refleksem, srebrnobiałe, koszula w białych i szarych płaszczyznach. Tło niewyraźne z liści i krajobrazu. Na IV czarna suknia, fotel aksamitny fioletowy malowane śmielej. – Na portrecie wł. (VI) siedzi Netscher na krześle i zwraca się do widza z kieliszkiem w ręku. Technika widoczniejsza.

9. Metsu.
Kobieta dająca chłopcu jałmużnę (447) malowana niespokojnie, drobno, brudnawo; handlarka zwierzyny trochę bardziej zlewającą się, gładką robotą (446).
Trzeci obrazek (448) to ostatni wyraz delikatności i skończenia – bez szklistego połysku i lizania. Kobieta w płowej sukni i niebieskim, białym futerkiem obszytym kaftanie siedzi e. f. i stroi gitarę. Za nią trochę w cieniu mężczyzna czarno ubrany z kieliszkiem w ręku mówi do niej – ona się wpół obraca ~~ku~~ ku niemu.
Dywan, pies, róg na stole i t. d.
Zimnawe, blade światło.

Terborch.

(385) Kobieta w czerw. matowym aksam. staniku i białej jedwab. złotem bramowanej sukni stoi po l. str. trzymając w pr. r. nuty w l. gitarę. Mężczyzna po pr. str. e. p. oparty o stół czarno nakryty i śpiewa z nut i daje takt ręką. – Światło jasne, blade, bezsłoneczne, w którem zacierają się kontury a kolory wychodzą. Jednostajny blask.

(384) Kobieta siedzi w prof. na pr. w l. ręku trzyma rączkę gitary, na której przebiera pr. ręką. L. noga oparta o taburet. Oczy wlepione w nuty stojące na stole nakrytym czerwono. Blada twarz blondynki z lekkim rumieńcem. Flegmatyczny temperament. Stanik atłasowy vied-or pâle, suknia biała. Fałdy

S
K
ma
na
z
Tr
do
st
p
p
p
z
z
o
a
Z

(292) Van Dyck (VII)
Portret kobiecy. Do kolan. 3/4 na l.
Młoda ładna kobieta o wesołym, lekko drwiącym wyrazie twarzy, dużych ciekawych oczach, czole prawie wolnem i ciemnych lokach na boku. 2 sznury pereł pod samą szyją, spadająca kryza z koronkami, suknia jedwabna czarna, świecąca; pr. ręka na łonie, l. spuszczona; dwa palce Van Dyckowskim ruchem trzymają lekko fałd sukni. Tło z l. na pr. stronę: ciemna kotara, skała, krajobraz z wł. niebem. Karnacya nieco różowa.

(302) Van Dyck: Malarz Wildens. (X).
Głowa 3/4 na pr. Młody mężczyzna o dowcipnym wyrazie. Oczy w l. stronę obrazu. Wąsy i bródka. Śmiało malowany. ciepły w brązowych tonach, b. piękny portret.

(177) Rubens. (VII)
Jowisz w kształcie Dyanny głaszcze dwoma rękami siedzącą na ziemi, nagą Callisto. Ona biała, z niewielu sinymi odblyskami, on bardziej miedziany, przyklękł, nawpół okryty fioletową srebrzystą szatą. Trochę krajobrazu.
Kallisto złotowłosa patrzy się czule i spokojnie Jowiszowi w oczy

(291) Van Dyck (VIII)
Mężczyzna o dość pełnej twarzy z siwiejącą bródką; w spadającej karbowanej kryzie, e. f., widny po kolano. Czarny jedwabny świecący strój. Pr. r. trzyma kartki księgi na której zakładka z napisem „Digestu", l. r. przytrzymuje suknię. Po pr. str. okno i trochę krajobrazu. Po l. stół z księgami i marmurowym biustem.

(290) Van Dyck. (VI)
Portret Snyders'a i żony
więcej niż popiersia. On po l. stronie z ładną, delikatną głową, z bródką w pięknej spadającej kryzie, ubrany czarno. Ona kładzie swoją p. rękę na rękę jego l. i siedzi sztywna w sztywnej karbowanej kryzie, z płaską talią, w czarnym z przodu złotem haftowanym staniku. Oboje patrzą na widza. Karnacye blade: ona żółtawa, on szarawy.

(189) Rubens. (IX)
Ośmiokątny portret kobiety z różą w pr. r. E. f. Biały czepek otula wyrazistą głowę, tonącą w karbowanej kryzie. Głowa wychodzi świetnie z czarnego tła, malowana pewną śmiałą ręką. Suknia czarna z futrem szeroko traktowana.

(222) F. Hals
3/4 na pr., głowa en f. Papierowe
Czerwono ubrany, śniady mężczyzna
o rzadkich czarnych włosach i bro-
dzie. W l. r. trzyma dzban otwarty.
Otwiera usta o czerwonych szerokich
wargach i przymruża, śmiejąc się, oczy.
Znaczone.

(226) Fr. Hals.
Mężczyzna w ogromnym czarnym
kapeluszu przechyla się do nas e.
f. ~~[illegible]~~ przez poręcz krzesła,
na którem siedzi, zw. na pr. – Ło-
kieć i ręka widne. Jedno oko
lekko przymrużone, wzrok wle-
piony. Pełne życia. Prawie pod-
malowane.

(180) Rubens (VIII)
Atalanta siedzi e. f. i zwraca głowę z dołu 3/4 na pr. ku stojącemu Meleagrowi. Na jej kolanach głowa dzika kaledońskiego. Jestto flamandka bardzo biała, jasnowłosa, ciemnooka, zapatrzona ciekawie, kokieteryjnie i miłośnie na chłopca. Na l. ramieniu i na l. nagiej piersi refleksy sinawe. Suknia ~~[illegible]~~ na kolanach i pr. ramieniu wiśnia-karmazynowa z mlecznymi odbłyskami. Na pr. str. obrazu Meleager, chłopiec półnagi, ciemnowłosy. Na l. str. brzbacz realistycznie nadęty, naznaczony. W środku w głębi tajemnicza, czarna, oblana sinem światłem Niezgoda.

(576) Jan Steen. Król migdałowy (S. 36)
Scena pijacka daleko idącego i niezbyt smaczna. Głupi śmiech pijanych, pomiędzy którymi pierwsze tu miejsce zajmuje kobieta, doskonale uchwycony. Dywan, suknia, obraz etc. szeroko ~~[illegible]~~ a doskonale malowane. Wesołość nie udzielająca

Na „wychowaniu Bakchusa" (271) J. Jordaens'a taka ładna współczesna twarzyczka w lokach, uśmiechnięta i naiwna. Trochę ciała widać: kontrast z nieco obwisłą karnacją kobiety nagiej na pierwszym planie. Faun rogaty w półcieniu, na górze, z fujarką. Bóg płacze: koza wywróciła mu mleko. Krajobraz siny, szary jak wzgórza koło Cassel w dzień pochmurny.

„Wychowanie Jowisza" (455) chyba nie Jordaens'a. Barwy przesadne, ostre. Postacie nie zupełnie wdzięczne. Życie nie pulsuje w tej kobiecie białej bez blasku ani w czerwonym, jakby zabarwionym, satyrze.

(294) Van Dyck. (V)
Młodzieniec e. f., e. pied, w brązowej na rękawach złotem przetykanej włoskiej szacie, z pr. r. opuszczoną, lewą u pasa, o łagodnej, wytwornej południowej twarzy. Wykwintna rzecz.

(269) J. Jordaens. Tryumf Bakchusa.
Odznacza się wśród znanych mi dzieł Jordaens'a harmonijną, złotobladą gamą kolorów. Typy ładne. Nic barbarzyńsko krzyczącego. Młoda blondynka w pełni kształtów, młodociany, skromny w budowie, prawie klasyczny, nieco marzycielski Bakchus. Niezbędna starucha, satyr etc wszystko wytworniejsze niż zwykle.

(273) J. Jordaens
Kupiec, koń arabski, Merkury, murzyn — architektura — wszystko brudne i Jordaensa kolorytu niegodne.

(184) Rubens (XI)
Po pas, e. f. Jasna szatynka ze spuszczonemi powiekami patrzy w lustro, które trzyma pr. ręką, podczas gdy lewą chwyta lekko czarny woal, spływający z głowy. Zielony stanik sznurowany, głęboko wycięty. Piersi widoczne, złączone. Koszulka biała je okala. Tło szare.

(175) Ucieczka do Egiptu. Rubens. (XII)
Mały obrazek. Marya na ośle, którego prowadzi anioł, brodzący w wodzie, realist. ruchem podtrzymujący szatę. Inny aniołek w powietrzu popędza osła. Karawana cała idzie z głębi w l. str. na prawo, na pierwszy plan. Madonna w czerwonej sukni, błękitnej chustce i szarym płaszczu ogląda się w tył. Na pr. św. Józef obrócony w tył patrzy w głąb gdzie nad jeziorem widny jeźdźca. Księżyc na niebie i odbity w wodzie. Dziwny efekt światła: żywy blask pada od dziecka na Matkę B., ramię anioła, płaszcz żółty Józefa.

(225) F. Hals.
Portret kobiety. Prawie do kolan.
w wysokim czepcu z koronkami, w ~~[illegible]~~ karbowanej kryzie, w sztywnym płaskim staniku, w bogatej tej sukni taka młoda, świeża, dziecinnie niemal wyglądająca kobieta. 3/4 na l. Stanik buraczkowy ze złotem. Złoty pas bogaty, ze zł. dużą kitą. (Kobieta w ciąży?) czarna zarzutka l. Tło szare. Ręce nie ładne, l. opada, pr. oparta na fotelu. Kobieta z żywym rumieńcem, jednak o zdrowej płci, nie arystokratyczna wcale, choć tak strojna.
Żet świecący na zarzutce, ręce, złoto, linia ust - genialnie znaczone.

(224) F. Hals.
Pendant do 225. Mężczyzna 3/4 n. pr. czarno ubrany, pr. ręką podparty pod bok, l. trzyma duży wysoki kapelusz.

(502) A. v. der Werff

Pol. str. satyr o miedzianych tonach, czarnym włosie, grzeczny, sielankowy satyr z kawałkiem purpurowego płaszcza. Trzyma piszczałkę w ręku ale nie gra, patrzy ku nimfie białej, porcelanowo-białej, półnagiej ze złoto-różową mieniącą szatą w bogatych świetlnych efektach i fałdach zarzuconą na kolana. Kontury, karnacya cała, piersi w karminowych tonach. Ciało śliczniutkie. Zasłuchana i zapatrzona, oparta o niego. W głębi park. Nad nimi drzewo figowe w srebrnym oświetleniu i urna rzeźbiona. Wszystko to b. duże – i b. ładne.

BRUNŚWIK

Galerya zamknięta!

(Berlin)

Futro znaczone na portr. rabina

Światło załamujące się, kawałki szaty na portr. kobiety w oknie

Magdeburg. Katedra.

1) Grób arcybiskupa Giseler'a † 1004 r.

2) " " Fryderyka † 1152.

Rafael Morghen *1758 +1833

Rembr. 1., 10., 11, 16, 27, 42, 50?, 51, 52, 60, 61
Saak 8., 16, 17, 20, 21, 30, 37?,
Matka 2., 81, 82, 87, 88

Fotografie z Rembrandta

Berlin. Kupferstichkabinet

14. VI. 87.

1. Portret własny e. f. Belvedère
Podobny. do Cassel III
2. Portret matki 3/4 n. l. Belvedère
Owalny. Ś. na twarzy. Ręce znacz.
3. Kobieta mł. e. f. Do kolan. Silne ś. z l. str.
Białe plamy kryzy i mankietów
Pesth. – Ręce w ręk. znaczone
4. Mł. kobieta (Judyta) Berlin.
5. Sen św. Józefa. Berlin
6. Porwanie Prozerpiny Berlin.
7. Rembrandt i Segers: Portret młodzieńca
3/4 na l. w kwiatach. Belvedère
Uśmiech, dł. włosy szeroko trakt.
Pr. ręka widna.
8. Portret hollenderki. Belvedère
3/4 n. l. Siedzi. Do kolan. Kryza
i czepek. Dziwnie wykończona twarz
Świecą się nanyoki oknien. Lekki uśm.
9. Portret mówcy e. f. głowa, fig. w proj. na pr.
Ś. z l. str. na głowie kryzie i ręku
perswadującem. Kędzierzawy. Belvedère

10. Portret własny. Głowa e. f. Stary, zgłkany i niekontent. Belvedère

11. Portret własny w kapel. z kitą; ś. z l. str. nie mocne; blask na plansm, cień na oczy! Lichtenstein.

12. Portret chłopca! Do kolan. Zbroja. Pr. r. na boku. Ś. z l. str. Belvedere.

13. Portret mł. kobiety. Cassel. IV

14. Małgorzata v. Bilderdyk. Frankf. a. M. 3/4 na l. W. kryza i czepek.

15. G. Flink. Po pas, 3/4 na pr., gł. (prawie e. f.) – Rysco. Monachium

16. Śniadanie. Drezno

17. Saskia e. f. z gwoździkiem Drezno

18. Popiersie starca 3/4 na l. Siwa broda. Paćkane Drezno

19. Wesele Samsona. Drezno

20. Saskia. Cassel. V.

21. Saskia. Berlin.

22. Portret własny. Berlin

23. Portret gniewnego starca. Cassel XIII.

24. Złożenie do grobu. Drezno (Efekt światła).

25. Portret męski e. f. z bródką i kołnierzem koronk. Owalny. Drezno.

26. Ganymed. Drezno.

27. Portret własny. Norymberga. Podobny, bez tadniejszy niż Cassel I.

28. Siwy starzec. Po pas 3/4 na l. Drezno
29. Św. Rodzina. Dzieciątko zasnęło przy ssaniu. Św. Józef patrzy na nie. Monachium.
30. Saskia w kapeluszu, 3/4 na l. z cieniem na oczy, ze św. na ramieniu, uśm. Drezno.
31. Portret Łysego. Cassel XIV.
32. Portret starca z ręcznikiem. Cassel XV.
33. Portret Krull'a (Croll'a?) Cassel VI
34. Portret pisarza Cassel X
35. Cudzołożnica. Londyn. Dużo osób, architektura. Ś. na Chr., kobietę i kilka twarzy. Chr. w długich włosach.
36. Symeon, Madonna, św. Józef i Dzieciątko? Haga. Św. na Józefa i Maryę.
37. Portret kobiecy! Popiersie e. f. Ś. na twarz i piersi. Louvre. Saskia?
38. Zuzanna. Kobieta z bert. obrazu „Zuzanna i starcy". Haga.
39. Chrystus bolesny. Expos. des Alsaciens-Lorrains. 3/4 na l.
40. Lekcya anatomii. Haga. Światło na kilka twarzy i na trupa.
41. ? Madonna ściska Dzieciątko. Louvre Restaurowane?

42. Portret własny. 3/4 na pr. Głowa w kap. z piórami. Wspaniały R. Haga.

43. Syndycy sukienników. 6 głów i popiersi. Amsterdam.

44. Porucznik, prof. na pr., Ś. z l. str. Duży kap. z piórem. Szeroko malowane Amsterdam.

45. Królowa Artemisa. Ś. z dołu na twarz i szatę. Prado.

46.? Marya Magdalena. Wenecya. Salute

47. „Straż nocna." Amsterdam.

48. Zuzanna. Amsterdam. Głowa 3/4 na pr.

49. Starzec śmiejący się idyotycznie, 3/4 na l., gł. Exp. des Als. Lorr.

50. Portret mł. (własny?) e.f. Bardzo podobny do 27. (i do Cassel I). Haga.

51. Portret własny. B. podobny do młodszego portr. wł. w Berlinie. Louvre.

52. Portret własny. Gł. e.f. Popiersie w pr. na pr. Łańcuch. B. piękny. Louvre.

53. Portr. wysoki e.f. w kryzie. Owalny. ~~Haus~~ Ś. na l. str. tw. i kryzę. Exp. Als. Lorr.

54. Chr. wśród doktorów. Szkic? Nancy.

55. Portret wysoki do kolan, w kap. z kryzą. Mł. e.f. Obierzyce. Hr. Pourtalès.

56. Portr. 3/4 na pr. Mężczyzna w kap. z ręką na piersiach. Cień na oczy. Ś. na kryzę. Ks. de Sagan.

57. Anioł u Abrahama. Louvre.

58. Portret własny. 3/4 na pr. Silne ś. z l. str. Medyolan.

59. Portret męski, popiersie e. f. Jasny. Londyn. (Podobny do 25?)

60. Portret wł. na starość. Ciapany szeroko. B. piękny. E. f., ś. z góry. Londyn.

61. Portret wł. Popiersie _ oparty na balustradzie. Zamyślony. 3/4 na pr. Londyn.

62. St. kobieta e. f. Malowana jak Cassel XIII Czepek, kryza. Londyn.

63. Pasterze w szopce. Ś. od Dzieciątka na Maryę. Ś. latarni. Londyn.

64. Kobieta po kolana w wodzie podkasuje koszulę. e. f. Koszula pędzlowana śmiało. Londyn.

65. Żydówka z narzeczonym. Amsterdam. Szaty packane!

66. Elżbieta Bas. Po kolana, siedzi, e. f. stara kobieta. Amsterdam

67. ? Zakonnica z czytającą dziewczynką. Ermitage.

68. Narzeczona, żydówka. w prof. na l., gł. e. f. Ermit.
69. Pisarz Copenol, siedzi w prof. na l., gł. e. f.
(Cassel X) Ermitage.
70. Portr. męski, e. f. w czapie, z kolczykiem. E.
71. Ezaw ściska Jakóba. Zamek na l. Chmury.
Ezaw e. f., Jakób z tyłu. E.
72. Żydówka przed lustrem, 3/4 na l. Ś. na
gł. i piersi. Stara baba na l. E.
73. Portret męski e. f.! (Rembrandt?) Ś. trochę
na twarz; reszta b. ciemna E.
74. Syn marnotrawny. E.
75. Putyfar, jego żona i Józef. E. Odmiana
w Berlinie.
76. Kobieta stara, 3/4 na l., do kolan, gładko. E.
77. Mężczyzna, popiersie e. f. Ś. z l. str. z dołu. E.
78. Starzec w remb. kap. 3/4 na pr. Szeroko. E. B. szeroko
79. Piękny starzec e. f. do kolan. Ś. z l. E.
80. Dziewczyna stroi się. E.
81. Matka R'a, w białej chuście. E. Popier.
82. „ „ do kolan, siedzi 3/4 na pr. Ś. z l. E.
83. Mł. kobieta e. f. do kolan. Ś. z. l. E.
84. Przepyszny stary żyd! 3/4 na l. Ś. z l.
Do kolan. E.
85. Dziewka z miotłą e. f. E.
86. Rabin Mannasse. 3/4 na l. E.
87. Matka R'a. ~~[illegible]~~, popiersie, gł. nieco

na 1. E. f. Śliczny szkic, szeroki E.
88. Matka R'a. Głowa nieco na pr. Pop. e. f. E.
89. Abraham ugaszcza aniołów. E.
90. Św. Rodzina. M. Bożonna czyta i zagl. do kołyski, św. Józef rąbie drzewo. Odmiana w Skierniewicach. E. 1645.
91. Kobietka e. f. uśmiechnięta. E.
92. Jurek. Głowa e. f. E.
93. Chudy oficer. Głowa e. f. E.
94. Stary żyd. E. f. 3/4 na pr. E.
95. Starzec w prof. na pr. E. Broda szpachlą.
96. Danae. Ładne ciało. E.
97. Upadek Hamana. E.
98. Zdjęcie z krzyża. E. Ś.x od siwiery.
99. Ofiara Abrahama. E.
100. Skrwawiona szata Józefa. E.
101. Mężczyzna 3/4 na l. E.
102. Właściciel winnicy. E. Ruch!
103. Młoda kobieta e. f. prop. E.
104. Niewierny Tomasz. E.
105. Zaparcie się św. Piotra. E. Ś. od siwiery.
106. Portret m. w kryzie. E.

Pola, jak okiem sięgniesz. Żyto się wykrosiło i, płowe, faluje. Duże, żółte łany rzepaku odcinają się prostymi liniami na stokach.

wzgórza pokryte tą obfitą roślinnością, która charakteryzuje Harz i Niemcy. Zda się, że morze zieleni spływa ze stoków i pieni się kwiatami. Buki tak gęste i świeże, jak miękkie runo na wzgórzach.

od Belzig Tadniej. Zameczki, wieże. Ruiny i dwory z XVIII w. otoczone domkami z pruskiego muru. Wszystko w bukietach bzów kwitnących, fioletowych, ciemnych, odbijających od jaskrawej zieloności. Wiosna spóźniona: zza czerwonych murów przewieszają się śnieżne grusze i jabłonie w różanym kwieciu. Las różnobarwny. Czarna martwa zieleń świerków, zimna brzóz dawno rozwiniętych, ciepła(?) [illegible], złotawa grabów i wierzb żółta. Młode dęby różowo aż krwawo. Czarne buki rzucają wesoły, delikatny ton: są jeszcze różane z wiosną. Na granicach lasów pienią się w białym kwieciu krzewy.

Przed Nordhausen rysują się góry. Jedziemy wśród czerwonych pokładów kamiennych. Tunel. Im bliżej Harzu tem częściej romańskie kościoły, kamienne, szare. Wieża ośmiokątna, romańska zakończona barokkowo. Na szczytach wzgórz stare dwory, poniżej kwinkunksy drzew

owocowych. Czasem jedziemy wysoko nad czerwonymi dachami wioski. Tutaj dopiero teraz kwitną i pachną czeremchy.

Przed Güterglück Odra - błękitna nie duża, pełna wydętych żagli. Pod Münden rzeka wije się koło miasteczka „jak wstęga" wśród rąk zielonych i łopianów brzegu. Góry jak kołpaki. Czarne porosłe wzgórza z młodymi dębami jak ziele powtykane w święcone.

30. V. 87

—

Wilhelmshöhe Cassel?

Muzeum renesansowe, proste, z lichemi rzeźbami. Czerwony kamień, ten sam co Wilhelmshöhe. Z terasy śliczny widok. Zieleń gęsta, bujna na dole. Kasztany jak olbrzymie choinki z zapalonemi świeczkami. Tu i owdzie mniejszy, rzadszy w liściu, różowy kasztan kwitnie. Z pośród platanów klonów buków wystają mary świerków

czarne i ciemnoczerwonawe buków krwistych. Dalej trochę pól, wieżyczka kościołka, romańskie, pewno ciekawe – dalej wzgórza lesiste o oryginalnych konturach. Zielono, zielono, zielono

—

Idąc z oranżeryi do Muzeum wąskie ścieżki, tajemniczo-malowniczo skręty. Szereg domków nadrzecznych jeden jak drugi, wszystkie się zdają wyglądać z bzów. Szosy w kamiennych łożyskach, po których pnie się blade dzikie wino, a kwiaty zwieszają się z góry. Mostki, schodki, nagłe spotkania na zakręcie. Domki z zielonemi okiennicami i żaluzyami. Czeremchy, żółto i różano kwitną krzewy.

—

W oranżeryi rano kobiety odpoczywają i śpiewają chórem. Śliczna poważna pieśń. Proste robotnice!

—

Przed oranżeryą, w ogrodzie rysowanym przez Le Nôtre'a pasą się owce na wielkim trawniku.

Na Druselplatz i tu i owdzie w ciekawem starem mieście wykusze na kilkupiętrowych, nachylających się ku sobie z obu stron ulicy domach. Czasem i belki rzeźbione kunsztownie przez samorodnych rzeźbiarzy, jak w Harzu. – W takiej 6-piętrowej kamieniczce mieszkali (na rogu Alte Marktstrasse i Wildemannstr.) 1805–1814 bracia Grimm. 31. V. 87

Nic piękniejszego, bardziej odurzającego powietrzem poetycznem Niemiec jak brzegi Fuldy koło kamiennego mostu. Rzeka szumi i spada kaskadą – wije się dalej gładka i błękitna. Domy stare, porysowane, wielookie, o spiczastych dachach – z jednej strony nad brzegiem, z drugiej na szerokim bulwarku. Wszystko to przegląda się w wodzie i bzy – znowu bzy rozkwitłe. – Kasztan, bez i krzak różowy, krzak żółty omurowane jak fort jakiś wciskają się do fali ostrokątem.

Wilhelmshöhe. Zamek z różowego kamienia. Korpus i 2 skrzydła związane półkolistymi gmachami. Najpiękniejszy angielski ogród bez cienia sztucznego przykrawania natury. Ogromny porost drzew. Graby o szarym, buki o srebrnym pniu, porosłym mchem zielonym. Dębu liście jasne z różowym odcieniem, kiście zielone jesionów. Czerwonawe stoki wzgórz pokryte przeróżnorodnym liściem. Buki krwawe służą młodej zieleni za tło. Nieustanny szmer potoków i kaskad. Ptaki jak w niebie. Ciche szosy biegą po stokach. Zielony świat.

Sztuczne skały naśladują bazaltowe formacye à la Lionardo. Wycięte baseny i groty kamienne z barokowemi ~~grupami~~ grupami delfinów i jaszczurów. — „Lac" z łabędziami wśród drzew. Grupy czarne świerków jak ławy skał sterczą wśród zieleni. — Akwedukt rzymski w sztucznej ruinie.

Małe świątynki okrągłe. 83

—

Droga do Wilhelmshöhe. Małe domki z zielonemi okiennicami jak zabawki dla dzieci wśród bukietów bzu. — Tramwaj parowy z lokomotywą jak na żarty. Cały dziecinny świat.

1. VI 87

—

1706 Denis Papin (am Steinweg) w obecności Landgr. Karola próbował w Cassel pierwsze maszyny parowe.

1587 założone schronisko dla księży przez landgrafa, który się za krewnego św. Elżbiety podaje. Am Steinweg.

Marmorbad iście królewska Łazienka Bassen z białemi płaskorzeźbami Monnot'a na tle żółtego marmuru. W koło figury mitologiczne i płaskorzezby: Perseusz i Andromeda, Aretusa, Europa z bykiem, Dianna i Callisto (b. zmysłowe), Apollo i Dafne etc.

Leda, Paris, Minerwa, Bachantka, Satyr (b. charakterystyczny)

Tyle ruchu, póz odmiennych choć sztucznych, tyle nagich ciał ~~[illegible]~~ odkrytych z rafinowaną lubieżnością, tyle uśmiechów obiecujących, tyle życia XVIII. w.

—

Kościół kat. 157·43 metr.
Podnóże oktogonu 525 metr.

Siostra Prof. Grimma

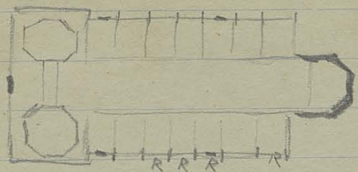
(wczoraj cichy miły wieczór u pani Altmüller. (Königsthor 30 1/2) Pełno książek po nieboszczyku jej mężu. W małych pokoikach na 3. piętrze tyle śladów umysłowego życia i wspomnień. Mąż był poetą, prelegentem, bibliotekarzem. Brat, Wiktor Arnold, - historykiem. Fotografie H. Grimma w różnych latach i „Frau Gisela", portret pani domu rysowany przez Ludwika Grimm'a. Syn gra mi na żądanie aryę z Rinalda: „Lascia ch'io pianga" i uwerturę do snu nocy letniej. Kwiaty, sztychy, fotografie obrazów. Pełno nut. Wspomnienie zmarłego zapełnia atmosferę. Pisał śliczne, proste piosenki: do jednej dorobił Meyerbeer muzykę. Rozmowa prosta, swobodna toczy się o rzeczach poezyi i sztuki. Napadamy na Szyllera i wynosimy Goethe'go

2. VI. 87.)

Brunświk Stare miasteczko o ciasnych ulicach i miniaturowych budowach. Tylko przy niewielkich kościołach niezmiernie wysokie wieże, prawie zawsze romańskie, połączone gotyckimi łukami i ozdobami, związane aż do szczytu. Całe miasteczko otoczone ładnymi spacerami, gdzie małe wille kryją się w zieleni i ścieżki chodzą po wzgórzach i biegają do brzegów rzeki.—

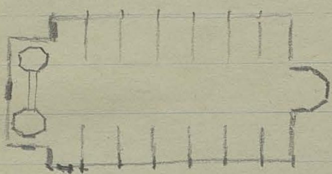
Alte Waage 1534.
Grób Ottona IV. 1707
Gotyckie dobudowy katedry z połowy
XIV. w.

Brunświk

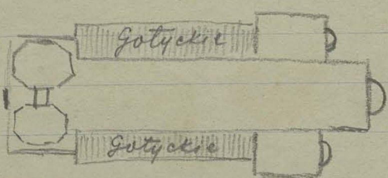

S. Andreas Kirche

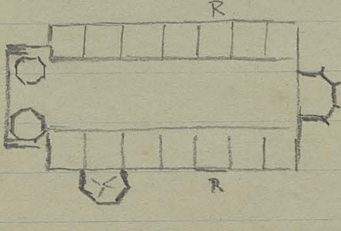
pr. w. sk. got. z
barok. czapką.

S. Catharinen Kirche
pr. w. o piętro wyższa.
l. z czapką i iglicą.

Dom
wieże nakryte
płaskiemi czapeczka-
mi; równe

Martini Kirche
wieże równe o
wysokich czapkach

9/1 a